

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 08.06.2023, klo 17:00 - 18:22

Paikka Ravintola Hurmio, Hyryläncatu 10, Tuusula

Käsitellyt asiat

§ 11 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 12 Pöytäkirjan tarkastus

§ 13 Lapsiystävällinen kunta -toimintamalli

§ 14 Tuusulan hyvinvointikertomus 2022

§ 15 Muut asiat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Ulla Siimes, puheenjohtaja, poistui 17:25
Katja Nurmi, puheenjohtaja kello 17.25 alkaen, 1. varapuheenjohtaja
Satu Lintunen
Marika Lähdeniemi
Julia Mali, etäyhteydellä
Eevamari Vehkanen

Muut saapuvilla olleet

Annukka Luoderanta, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori, sihteeri
Teemu Jaaranen, nuorisovaltuuston edustaja
Saana Ravanko, nuorisovaltuuston edustaja
Katja Elo, kehittämisspällikkö

Allekirjoitukset

Ulla Siimes
Puheenjohtaja

Annukka Luoderanta
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

20.06.2023

20.06.2023

Julia Mali

Katja Nurmi

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 27.6.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 11

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Esittelijä: Annukka Luoderanta, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 12

Pöytäkirjan tarkastus

Kahden pöytäkirjantarkastajan valitseminen.

Ehdotus

Esittelijä: Annukka Luoderanta, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Julia Mali ja Katja Nurmi.

Päätös

Valittiin tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Julia Mali ja Marika Lähdeniemi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 13

Lapsiystävällinen kunta -toimintamalli

TUUDno-2023-1379

Valmistelija / lisätiedot:

Annukka Luoderanta

annukka.luoderanta@tuusula.fi

osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malli on työväline, jonka avulla kunnassa voidaan varmistaa, että lapsen oikeudet toteutuvat mahdollisimman hyvin kunnan hallinnossa ja jokaisen lapsen arjessa. Tavoitteena ovat pysyvät, rakenteelliset muutokset kunnan toiminnassa.

Kehittämispäällikkö Katja Elo kertoo Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin vaatiman alkukartoituksen tekemisestä ja aikataulusta Tuusulassa.

Ehdotus

Lapsi- ja perheasiainneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin kuvauksen ja valmisteluprosessin.

Päätös

Lapsi- ja perheasiainneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin kuvauksen ja valmisteluprosessin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, § 45, 10.05.2023

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 50, 10.05.2023

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 52, 11.05.2023

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 42, 16.05.2023

Tekninen lautakunta, § 60, 16.05.2023

Lapsi- ja perheasiainneuvosto, § 14, 08.06.2023

§ 14

Tuusulan hyvinvointikertomus 2022

TUUDno-2023-1135

Kuntakehityslautakunta, 10.05.2023, § 45

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi Rantala

jussi.rantala@tuusula.fi

talous- ja asiakaspalvelupäällikkö

Liitteet

1 Tuusulan hyvinvointikertomus 2022, luonnos 3.5.2023, KKL 10.5.2023

2 Tuusulan kunnan arviointi vuoden 2022 Keusoten lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta, KKL 10.5.2023

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa

Kuntalain 1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612 /2021 6 § hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmistettava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa. Uudenmaan maakunnan kuntien on toimitettava hyvinvointikertomuksensa ja -suunnitelmansa HUS-yhtymälle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunkin Uudenmaan maakunnan kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueella

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 7§ määrää, että hyvinvointialueen on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kuten kuntien, myös hyvinvointialueen on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet ja sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaitensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus vuodelta 2022 on käsitelty kevään aikana hyvinvointialueen toimielimissä.

Kunnan, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden yhteistyö

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 säättää myös kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyöstä sen 6§ ja 7§. Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi kunnan on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Kunnan on osallistuttava vuosittaisiin neuvotteluihin hyvinvointialueen sekä muiden hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Hyvinvointialueen tulee laatia hyvinvointikertomus ja -suunnitelma yhteistyössä alueensa kuntien kanssa. Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Sen mukaan hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti, järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja, selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa, valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin, suunnittelemalla ja kehittämällä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa, järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun, sekä tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä alueensa kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Sen on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden edellä mainittujen hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Hyvinvointikertomus on hyvinvointijohtamisen työkalu

Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä. Se on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, raportoinnin ja arvioinnin työväline. Hyvinvointikertomus kokoaa yhteen eri tietolähteistä saatavaa monialaista tietoa kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä niihin yhteydessä olevista tekijöistä. Hyvinvointikertomus auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet. Lisäksi kertomus kokoaa tietoa kunnan toimenpiteistä, joilla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä on tuettu. Tärkeää on tunnistaa myös ne alueet, joihin ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota.

Hyvinvointikertomuksen pohjalta asetetaan hyvinvointisuunnitelmassa paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja niihin liittyvät toimenpiteet. Hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat tulee laatia sekä kunnittain että hyvinvointialueittain.

Valtuusto hyväksyi Tuusulan laajan hyvinvointikertomuksen valtuustokaudesta 2017-2021 syksyllä 2021. Valtuusto hyväksyi hyvinvointisuunnitelman valtuustokaudelle 2021-2025 keväällä 2022. Valtuusto hyväksyi hyvinvointikertomuksen vuodesta 2021 lokakuussa 2022.

Tuusulan hyvinvointikertomus 2022

Hyvinvointikertomus vuodesta 2022 on laadittu poikkihallinnollisena yhteistyönä kevään 2023 aikana. Kertomuksessa tarkastellaan tuusulalaisten hyvinvoinnin tilaa neljästä näkökulmasta: lasten, nuorten ja perheiden, ikäihmisten ja maahanmuuttajien hyvinvoinnin sekä ravitsemuksen ja elintapojen näkökulmasta. Hyvinvointikertomuksen laadinnan haasteena on, että vuotta 2022 koskevia tilastotietoja on alkuvuoden ja kevään aikana vielä niukasti käytettävissä. Hyvinvointikertomusta täydennetään ennen sen hyväksyntää päivittyvillä tilastotiedoilla.

Tuusulan hyte-ryhmä pyytää lautakunnilta lausuntoja vuoden 2022 hyvinvointikertomuksesta 31.5.2023 mennessä. Hyvinvointikertomus viimeistellään

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

lausuntokierroksen ja saatujen kommenttien perusteella. Tämän jälkeen se käsitellään hyte-lautakunnassa, kunnanhallituksessa ja hyväksytään valtuustossa.

Ehdotus

Esittelijä: Pirjo Siren, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää

- antaa lausunnon vuoden 2022 hyvinvointikertomuksen luonnoksesta.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti

- merkitä vuoden 2022 hyvinvointikertomuksen luonnoksen tiedoksi.
-

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 10.05.2023, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Elo, Hannamari Vänni, Markus Torvinen, Helena Palola

katja.elo@tuusula.fi, hannamari.vanni@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi, helena.palola@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö, opetuspäällikkö, kasvun ja oppimisen tuen päällikkö

Liitteet

1 Tuusulan hyvinvointikertomus 2022, luonnos 3.5.2023, ksltk 10.5.2023

2 Tuusulan kunnan arviointi vuoden 2022 Keusoten lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta, ksltk 10.5.2023

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa

Kuntalain 1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävä kehitystä alueellaan. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612 /2021 6 § hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisäätteisiin tehtäviin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa. Uudenmaan maakunnan kuntien on toimitettava hyvinvointikertomuksensa ja -suunnitelmansa HUS-yhtymälle. Kunkin Uudenmaan maakunnan kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueella

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 7§ määrää, että hyvinvointialueen on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kuten kuntien, myös hyvinvointialueen on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet ja sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaidensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on valmistettava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus vuodelta 2022 on käsitelty kevään aikana hyvinvointialueen toimielimissä.

Kunnan, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden yhteistyö

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 säättää myös kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyöstä sen 6§ ja 7§. Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi kunnan on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Kunnan on osallistuttava vuosittaisiin neuvotteluihin hyvinvointialueen sekä muiden hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Hyvinvointialueen tulee laatia hyvinvointikertomus ja -suunnitelma yhteistyössä alueensa kuntien kanssa. Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Sen mukaan hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti, järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja, selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa, valitsemalla palvelujen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin, suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa, järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun, sekä tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä alueensa kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Sen on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden edellä mainittujen hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Hyvinvointikertomus on hyvinvointijohtamisen työkalu

Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä. Se on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, raportoinnin ja arvioinnin työväline. Hyvinvointikertomus kokoaa yhteen eri tietolähteistä saatavaa monialaista tietoa kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä niihin yhteydessä olevista tekijöistä. Hyvinvointikertomus auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet. Lisäksi kertomus kokoaa tietoa kunnan toimenpiteistä, joilla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä on tuettu. Tärkeää on tunnistaa myös ne alueet, joihin ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota.

Hyvinvointikertomuksen pohjalta asetetaan hyvinvointisuunnitelmassa paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja niihin liittyvät toimenpiteet. Hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat tulee laatia sekä kunnittain että hyvinvointialueittain.

Valtuusto hyväksyi Tuusulan laajan hyvinvointikertomuksen valtuustokaudesta 2017-2021 syksyllä 2021. Valtuusto hyväksyi hyvinvointisuunnitelman valtuustokaudelle 2021-2025 keväällä 2022. Valtuusto hyväksyi hyvinvointikertomuksen vuodesta 2021 lokakuussa 2022.

Tuusulan hyvinvointikertomus 2022

Hyvinvointikertomus vuodesta 2022 on laadittu poikkihallinnollisena yhteistyönä kevään 2023 aikana. Kertomuksessa tarkastellaan tuusulalaisten hyvinvoinnin tilaa neljästä näkökulmasta: lasten, nuorten ja perheiden, ikäihmisten ja maahanmuuttajien hyvinvoinnin sekä ravitsemuksen ja elintapojen näkökulmasta. Hyvinvointikertomuksen laadinnan haasteena on, että vuotta 2022 koskevia tilastotietoja on alkuvuoden ja kevään aikana vielä niukasti käytettävissä. Hyvinvointikertomusta täydennetään ennen sen hyväksyntää päivittyvillä tilastotiedoilla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan hyte-ryhmä pyytää lautakunnilta lausuntoja vuoden 2022 hyvinvointikertomuksesta 31.5.2023 mennessä. Hyvinvointikertomus viimeistellään lausuntokierroksen ja saatujen kommittien perusteella. Tämän jälkeen se käsitellään hyte-lautakunnassa, kunnanhallituksessa ja hyväksytään valtuustossa.

SIVISTYKSEN LAUTAKUNTIEN LAUSUNTO

Lausunnon valmistelleet Katja Elo, Ulla Kinnunen, Risto Kanerva, Hannamari Vänni, Markus Torvinen ja Helena Palola

Sivistyksen toimialueen lautakunnat, kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa- aikalautakunta näkevät hyvinvointisuunnitelman ja - kertomuksen keskeisenä hyvinvoinnin johtamisen, ohjaamisen ja seurannan työkaluna, jolla voidaan arvioida tuusulalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä suunnata ja kehittää palveluita indikaattoreista saadun tiedon perusteella. Tulevina vuosina hyvinvointikertomuksen laadinnan aikatauluun on syytä kiinnittää huomiota ja yhdenmukaistaa se hyvinvointialueen kanssa. Aikaisempi laadinnan aikataulu olisi tarpeen.

Koronapandemia koetteli palveluita vielä alkuvuodesta 2022. Tämän jälkeen palveluita on voitu pitää avoinna ilman rajoituksia. Sivistyksen toimialueen palvelut ovat tavoittaneet kuntalaisia hyvin, ja kävijämäärien nousu kulttuurin ja vapaa-ajan palveluissa on ilahduttavaa. Lasten, nuorten, perheiden ja ikäihmisten kanssa tehtävä yhteisöllinen työ on mahdollistunut pitkän korona-ajan jälkeen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannalta toimivien kunnan peruspalveluiden merkitys on korostunut entisestään.

1.8.2022 voimaan astunut varhaiskasvatustilain muutos edellyttää, entistä vahvempaa panostusta lapsen tukemiseen varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksessa tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevalle lapselle tehdään hallinnollinen päätös tuen järjestämisestä. Hankerahoituksella on ollut palkattuna neljä resurssisisionomia ja kaksi resurssilastenhoitajaa. Heidän työpanoksensa on kohdentunut varhaiskasvatuksessa tukea tarvitseville lapsille. Tuen rakentuminen edellyttää tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ja palveluiden saavutettavuutta oikea-aikaisesti.

Varhaiskasvatuksen perheohjaajien työ huoltajien ja perhe-elämän tukemiseksi on ollut keskeistä koronan jälkeisenä aikana. Ennakoiva työskentelymalli on vakiintunut osaksi perheiden tukea varhaiskasvatuksen arjen kautta. Sen on katsottu osin tekevän hyvinvointialueen ennakoivaa perhetyötä, jonka saatavuus on ollut perheille heikkoa.

Vastuu koulun hyvinvointi- ja opiskeluhuollon järjestämisestä kunnalla. Tämä edellyttää vahvaa ja sitoutunutta yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Yhteisöllisen opiskeluhoitotyön merkitys tulee korostumaan entisestään. Jatkossa tulee kiinnittää huomiota siihen, että kunnalla ja kaikilla oppilailla on riittävät opiskeluhoitopalvelut käytettävissään niin yhteisölliseen kuin yksilökohtaiseen opiskeluhoitotyöhön.

Hyvinvointialueille siirtyminen saatettiin loppuun vuoden 2022 aikana. Tuusulalaisten hyvinvoinnille onnistuminen hyvinvointipalveluiden saatavuudessa, jatkuvuudessa ja monipuolisuudessa on tärkeää. Tällä hetkellä lasten ja nuorten pääseminen vahvemman tuen tai erikoissairaanhoidon piiriin on vaikeutunut huomattavasti, lisäksi koulujen oppilashuollon henkilöstössä on vajetta erityisesti psykologipalveluiden osalta. Tässä tilanteessa tulisi panostaa vahvaan yhteistyöhön eri toimijoiden välillä ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

jalkautuvien/ konsultatiivisten palveluiden kehittämiseen perustason työn tukemiseksi.

Nuorisotyö muuttaa muotoaan ajassa ja sen eri työmenetelmät edesauttavat monipuolista kohtaamistyötä. Työtä vahvistetaan vakinaistamalla nuorisotyön vakansseja. Nuorten tukitoimia tehdään myös verkostoissa, ohjaajat jalkautuvat nuorten pariin ja nuorisotaloilla nuoret kohtaavat turvallisia aikuisia. Koulunuorisotyötä lisätään ja kehitetään. Kohtaamisen tarve muualla kuin nuorisotaloilla ja kouluissa lisääntyy.

Nuoret voivat pääsääntöisesti hyvin mutta ikä tuo tulleessaan erilaista tuen tarvetta, joihin kohdennetut toimet mm. Ankkuritoiminta tulee olla riittävästi resursoitua. Kunnan sisäinen yhteistyö nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi on tärkeää. Ohjaamopalveluiden, kouluvalmentajien ja alueellisen nuorisotyön ammattilaiset aloittavat säännölliset tapaamiset ja yhteistyön.

Taiteen ja kulttuurin vaikutukset hyvinvointiin tunnustetaan osana kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä. Vuonna 2022 tuli kuluneeksi 150 vuotta Aleksis Kiven kuolemasta. Kivi-kunnat Tuusula ja Nurmijärvi järjestivät merkkivuoden tapahtumia mielen hyvinvoinnin ja mielenterveyden teemalla. Merkkivuoden tavoitteena oli tuoda esille taiteen ja kulttuurin merkitystä hyvän elämän ja resilienssin vahvistamisen lähteenä ja nostaa esille hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä. Monenlaisiin merkkivuoden tapahtumiin osallistuttiin hyvin ja muutenkin asiakkaat ovat palaneet kulttuuripalveluiden pariin koronavuosien jälkeen.

Tuusulan kunta on panostanut menestyksellisesti laajoja käyttäjäryhmiä palveleviin ulkoilu- ja virkistysolosuhteisiin. Tuusulanjärven talvesta on muodostunut Kulttuuri liikuttaa –teemalla suosittu ja yksi pääkaupunkiseudun upeimmista lähimatkailukohteista. Tämä on tuonut esiin oheispalveluiden kehittämistarvetta, kun useampi tuhat kävijää saapuu järvelle yhtä aikaa.

Viherympäristö ja lähimetsä kannustaa liikkumaan ja lähtemään ulos. Kunnan kasvu tuo ja mahdollistaa monenlaista hyvinvointia. Tästä näkökulmasta esimerkiksi kuntasuunnittelun onnistumisia ja kehittämiskohteita tulisi jatkossa nostaa esille hyvinvointikertomuksessa enemmän.

Lopuksi kasvatus- ja sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteavat

- Kulttuurin ja liikunnan hienosti yhdistävän Tuusulanjärven potentiaali hyvinvoinnin ja hyvän mielen lähteenä on merkittävä. Tehtyjä panostuksia ja kehittämistoimia kannattaa jatkaa yhteisöllisyyden vahvistamiseksi tulevina vuosina.
- Henkilöstösuunnitelman toteuttaminen parantaa mahdollisuuksia ennaltaehkäisevään ja monipuoliseen nuorisotyöhön, varhaiskasvatuksen laadukkaaseen toteuttamiseen, kasvun ja oppimisen tuen toteuttamiseen ja kuntalaisten kulttuurisen hyvinvoinnin tukemiseen.
- Vastinparit Keusoten ja kunnan yhteistyön varmistamiseksi tulee nimetä kaikilla tasoilla arjen yhteistyön sujuvoittamiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää antaa asiaselostuksessa olevan lausunnon vuoden 2022 hyvinvointikertomuksen luonnoksesta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 11.05.2023, § 52

Valmistelijat / lisätiedot:

Katja Elo, Ulla Kinnunen, Risto Kanerva

katja.elo@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö

Liitteet

1 Tuusulan hyvinvointikertomus 2022, luonnos 3.5.2023, kvltk 11.5.2023

2 Tuusulan kunnan arviointi vuoden 2022 Keusoten lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta, kvltk 11.5.2023

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa

Kuntalain 1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävä kehitystä alueellaan. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612 /2021 6 § hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa. Uudenmaan maakunnan kuntien on toimitettava hyvinvointikertomuksensa ja -suunnitelmansa HUS-yhtymälle. Kunkin Uudenmaan maakunnan kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueella

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 7§ määrää, että hyvinvointialueen on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kuten kuntien, myös hyvinvointialueen on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet ja sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus vuodelta 2022 on käsitelty kevään aikana hyvinvointialueen toimielimissä.

Kunnan, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden yhteistyö

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 säättää myös kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyöstä sen 6§ ja 7§. Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi kunnan on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Kunnan on osallistuttava vuosittaisiin neuvotteluihin hyvinvointialueen sekä muiden hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Hyvinvointialueen tulee laatia hyvinvointikertomus ja -suunnitelma yhteistyössä alueensa kuntien kanssa. Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Sen mukaan hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti, järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja, selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa, valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin, suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa, järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun, sekä tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä alueensa kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Sen on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden edellä mainittujen hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Hyvinvointikertomus on hyvinvointijohtamisen työkalu

Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä. Se on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, raportoinnin ja arvioinnin työväline. Hyvinvointikertomus kokoaa yhteen eri tietolähteistä saatavaa monialaista tietoa kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä niihin yhteydessä olevista tekijöistä. Hyvinvointikertomus auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet. Lisäksi kertomus kokoaa tietoa kunnan toimenpiteistä, joilla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä on tuettu. Tärkeää on tunnistaa myös ne alueet, joihin ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota.

Hyvinvointikertomuksen pohjalta asetetaan hyvinvointisuunnitelmassa paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja niihin liittyvät toimenpiteet. Hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat tulee laatia sekä kunnittain että hyvinvointialueittain.

Valtuusto hyväksyi Tuusulan laajan hyvinvointikertomuksen valtuustokaudesta 2017-2021 syksyllä 2021. Valtuusto hyväksyi hyvinvointisuunnitelman valtuustokaudelle 2021-2025 keväällä 2022. Valtuusto hyväksyi hyvinvointikertomuksen vuodesta 2021 lokakuussa 2022.

Tuusulan hyvinvointikertomus 2022

Hyvinvointikertomus vuodesta 2022 on laadittu poikkihallinnollisena yhteistyönä kevään 2023 aikana. Kertomuksessa tarkastellaan tuusulalaisten hyvinvoinnin tilaa neljästä näkökulmasta: lasten, nuorten ja perheiden, ikäihmisten ja maahanmuuttajien hyvinvoinnin sekä ravitsemuksen ja elintapojen näkökulmasta. Hyvinvointikertomuksen laadinnan haasteena on, että vuotta 2022 koskevia tilastotietoja on alkuvuoden ja kevään aikana vielä niukasti käytettävissä. Hyvinvointikertomusta täydennetään ennen sen hyväksyntää päivittyvillä tilastotiedoilla.

Tuusulan hyte-ryhmä pyytää lautakunnilta lausuntoja vuoden 2022 hyvinvointikertomuksesta 31.5.2023 mennessä. Hyvinvointikertomus viimeistellään lausuntokierroksen ja saatujen kommenttien perusteella. Tämän jälkeen se käsitellään hyte-lautakunnassa, kunnanhallituksessa ja hyväksytään valtuustossa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

SIVISTYKSEN LAUTAKUNTIEN LAUSUNTO

Lausunnon valmistelleet Katja Elo, Ulla Kinnunen, Risto Kanerva, Hannamari Vänni, Markus Torvinen ja Helena Palola

Sivistyksen toimialueen lautakunnat, kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa- aikalautakunta näkevät hyvinvointisuunnitelman ja - kertomuksen keskeisenä hyvinvoinnin johtamisen, ohjaamisen ja seurannan työkaluna, jolla voidaan arvioida tuusulalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä suunnata ja kehittää palveluita indikaattoreista saadun tiedon perusteella. Tulevina vuosina hyvinvointikertomuksen laadinnan aikatauluun on syytä kiinnittää huomiota ja yhdenmukaistaa se hyvinvointialueen kanssa. Aikaisempi laadinnan aikataulu olisi tarpeen.

Koronapandemia koetteli palveluita vielä alkuvuodesta 2022. Tämän jälkeen palveluita on voitu pitää avoinna ilman rajoituksia. Sivistyksen toimialueen palvelut ovat tavoittaneet kuntalaisia hyvin, ja kävijämäärien nousu kulttuurin ja vapaa-ajan palveluissa on ilahduttavaa. Lasten, nuorten, perheiden ja ikäihmisten kanssa tehtävä yhteisöllinen työ on mahdollistunut pitkän korona-ajan jälkeen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannalta toimivien kunnan peruspalveluiden merkitys on korostunut entisestään.

1.8.2022 voimaan astunut varhaiskasvatustilain muutos edellyttää, entistä vahvempaa panostusta lapsen tukemiseen varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksessa tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevalle lapselle tehdään hallinnollinen päätös tuen järjestämisestä. Hankerahoituksella on ollut palkattuna neljä resurssisiosionomia ja kaksi resurssilastenhoitajaa. Heidän työpanoksensa on kohdentunut varhaiskasvatukseen tukea tarvitseville lapsille. Tuen rakentuminen edellyttää tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ja palveluiden saavutettavuutta oikea-aikaisesti.

Varhaiskasvatuksen perheohjaajien työ huoltajien ja perhe-elämän tukemiseksi on ollut keskeistä koronan jälkeisenä aikana. Ennakoiva työskentelymalli on vakiintunut osaksi perheiden tukea varhaiskasvatuksen arjen kautta. Sen on katsottu osin tekevän hyvinvointialueen ennakoivaa perhetyötä, jonka saatavuus on ollut perheille heikkoa.

Vastuu koulun hyvinvointi- ja opiskeluhuollon järjestämisestä kunnalla. Tämä edellyttää vahvaa ja sitoutunutta yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Yhteisöllisen opiskeluhoitotyön merkitys tulee korostumaan entisestään. Jatkossa tulee kiinnittää huomiota siihen, että kunnalla ja kaikilla oppilailla on riittävät opiskeluhoitopalvelut käytettävissään niin yhteisölliseen kuin yksilökohtaiseen opiskeluhoitotyöhön.

Hyvinvointialueille siirtyminen saatettiin loppuun vuoden 2022 aikana. Tuusulalaisten hyvinvoinnille onnistuminen hyvinvointipalveluiden saatavuudessa, jatkuvuudessa ja monipuolisuudessa on tärkeää. Tällä hetkellä lasten ja nuorten pääseminen vahvemman tuen tai erikoissairaanhoidon piiriin on vaikeutunut huomattavasti, lisäksi koulujen oppilashuollon henkilöstössä on vajetta erityisesti psykologipalveluiden osalta. Tässä tilanteessa tulisi panostaa vahvaan yhteistyöhön eri toimijoiden välillä ja jalkautuvien/ konsultatiivisten palveluiden kehittämiseen perustason työn tukemiseksi.

Nuorisotyö muuttaa muotoaan ajassa ja sen eri työmenetelmät edesauttavat monipuolista kohtaamistyötä. Työtä vahvistetaan vakinaistamalla nuorisotyön vakansseja. Nuorten tukitoimia tehdään myös verkostoissa, ohjaajat jalkautuvat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

nuorten pariin ja nuorisotaloilla nuoret kohtaavat turvallisia aikuisia. Koulunuorisotyötä lisätään ja kehitetään. Kohtaamisen tarve muualla kuin nuorisotaloilla ja kouluissa lisääntyy.

Nuoret voivat pääsääntöisesti hyvin mutta ikä tuo tullessaan erilaista tuen tarvetta, joihin kohdennetut toimet mm. Ankkuritoiminta tulee olla riittävästi resursoitua. Kunnan sisäinen yhteistyö nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi on tärkeää. Ohjaamopalveluiden, kouluvalmentajien ja alueellisen nuorisotyön ammattilaiset aloittavat säännölliset tapaamiset ja yhteistyön.

Taiteen ja kulttuurin vaikutukset hyvinvointiin tunnistetaan osana kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä. Vuonna 2022 tuli kuluneeksi 150 vuotta Aleksis Kiven kuolemasta. Kivi-kunnat Tuusula ja Nurmijärvi järjestivät merkkivuoden tapahtumia mielen hyvinvoinnin ja mielenterveyden teemalla. Merkkivuoden tavoitteena oli tuoda esille taiteen ja kulttuurin merkitystä hyvän elämän ja resilienssin vahvistamisen lähteenä ja nostaa esille hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä. Monenlaisiin merkkivuoden tapahtumiin osallistuttiin hyvin ja muutenkin asiakkaat ovat palaneet kulttuuripalveluiden pariin koronavuosien jälkeen.

Tuusulan kunta on panostanut menestyksellisesti laajoja käyttäjäryhmiä palveleviin ulkoilu- ja virkistysolosuhteisiin. Tuusulanjärven talvesta on muodostunut Kulttuuri liikuttaa –teemalla suosittu ja yksi pääkaupunkiseudun upeimmista lähimatkailukohteista. Tämä on tuonut esiin oheispalveluiden kehittämistarvetta, kun useampi tuhat kävijää saapuu järvelle yhtä aikaa.

Viherympäristö ja lähimetsä kannustaa liikkumaan ja lähtemään ulos. Kunnan kasvu tuo ja mahdollistaa monenlaista hyvinvointia. Tästä näkökulmasta esimerkiksi kuntasuunnittelun onnistumisia ja kehittämiskohteita tulisi jatkossa nostaa esille hyvinvointikertomuksessa enemmän.

Lopuksi kasvatus- ja sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteavat

- Kulttuurin ja liikunnan hienosti yhdistävän Tuusulanjärven potentiaali hyvinvoinnin ja hyvän mielen lähteenä on merkittävä. Tehtyjä panostuksia ja kehittämistoimia kannattaa jatkaa yhteisöllisyyden vahvistamiseksi tulevina vuosina.
- Henkilöstösuunnitelman toteuttaminen parantaa mahdollisuuksia ennaltaehkäisevään ja monipuoliseen nuorisotyöhön, varhaiskasvatuksen laadukkaaseen toteuttamiseen, kasvun ja oppimisen tuen toteuttamiseen ja kuntalaisten kulttuurisen hyvinvoinnin tukemiseen.
- Vastinparit Keusoten ja kunnan yhteistyön varmistamiseksi tulee nimetä kaikilla tasoilla arjen yhteistyön sujuvoittamiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa asiaselostuksessa olevan lausunnon vuoden 2022 hyvinvointikertomuksen luonnoksesta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 16.05.2023, § 42

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman, Annukka Luoderanta, Katja Elo, Kristiina Illikainen, Laura Knuutila, Jussi Rantala, Miia Suurkuukka

heidi.hagman@tuusula.fi, annukka.luoderanta@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi, kristiina.illikainen@tuusula.fi, laura.knuutila@tuusula.fi, jussi.rantala@tuusula.fi, miia.suurkuukka@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori, kehittämispäällikkö, maahanmuuttokoordinaattori, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, talous- ja asiakaspalvelupäällikkö, terveystalouden päällikkö

Liitteet

1 Tuusulan kunnan arviointi vuoden 2022 Keusoten lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta, hyteltk 16.5.2023

2 Tuusulan hyvinvointikertomus 2022, luonnos 3.5.2023, hyteltk 16.5.2023

Oheismateriaali

1 Hyvinvointikertomus 2022, hyte-lautakunta 16.5.2023

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa

Kuntalain 1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävä kehitystä alueellaan. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612 /2021 6 § hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisäätöihin tehtäviin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmistettava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa. Uudenmaan maakunnan kuntien on toimitettava hyvinvointikertomuksensa ja -suunnitelmansa HUS-yhtymälle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunkin Uudenmaan maakunnan kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueella

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 7§ määrää, että hyvinvointialueen on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kuten kuntien, myös hyvinvointialueen on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet ja sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaidensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on valmistettava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus vuodelta 2022 on käsitelty kevään aikana hyvinvointialueen toimielimissä.

Kunnan, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden yhteistyö

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 säättää myös kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyöstä sen 6§ ja 7§. Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi kunnan on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Kunnan on osallistuttava vuosittaisiin neuvotteluihin hyvinvointialueen sekä muiden hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Hyvinvointialueen tulee laatia hyvinvointikertomus ja -suunnitelma yhteistyössä alueensa kuntien kanssa. Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Sen mukaan hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti, järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja, selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa, valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin, suunnittelemalla ja kehittämällä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa, järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun, sekä tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä alueensa kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Sen on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden edellä mainittujen hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Hyvinvointikertomus on hyvinvointijohtamisen työkalu

Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä. Se on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, raportoinnin ja arvioinnin työväline. Hyvinvointikertomus kokoaa yhteen eri tietolähteistä saatavaa monialaista tietoa kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä niihin yhteydessä olevista tekijöistä. Hyvinvointikertomus auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet. Lisäksi kertomus kokoaa tietoa kunnan toimenpiteistä, joilla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä on tuettu. Tärkeää on tunnistaa myös ne alueet, joihin ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota.

Hyvinvointikertomuksen pohjalta asetetaan hyvinvointisuunnitelmassa paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja niihin liittyvät toimenpiteet. Hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat tulee laatia sekä kunnittain että hyvinvointialueittain.

Valtuusto hyväksyi Tuusulan laajan hyvinvointikertomuksen valtuustokaudesta 2017-2021 syksyllä 2021. Valtuusto hyväksyi hyvinvointisuunnitelman valtuustokaudelle 2021-2025 keväällä 2022. Valtuusto hyväksyi hyvinvointikertomuksen vuodesta 2021 lokakuussa 2022.

Tuusulan hyvinvointikertomus 2022

Hyvinvointikertomus vuodesta 2022 on laadittu poikkihallinnollisena yhteistyönä kevään 2023 aikana. Kertomuksessa tarkastellaan tuusulalaisten hyvinvoinnin tilaa neljästä näkökulmasta: lasten, nuorten ja perheiden, ikäihmisten ja maahanmuuttajien hyvinvoinnin sekä ravitsemuksen ja elintapojen näkökulmasta. Hyvinvointikertomuksen laadinnan haasteena on, että vuotta 2022 koskevia tilastotietoja on alkuvuoden ja kevään aikana vielä niukasti käytettävissä. Hyvinvointikertomusta täydennetään ennen sen hyväksyntää päivittyvillä tilastotiedoilla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan hyte-ryhmä pyytää lautakunnilta lausuntoja vuoden 2022 hyvinvointikertomuksesta 31.5.2023 mennessä. Hyvinvointikertomus viimeistellään lausuntokierroksen ja saatujen kommenttien perusteella. Tämän jälkeen se käsitellään hyte-lautakunnassa, kunnanhallituksessa ja hyväksytään valtuustossa.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa lausunnon vuoden 2022 hyvinvointikertomuksen luonnoksesta.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- evästää hyvinvointikertomuksen luonnoksen viimeistelyä.
-

Tekninen lautakunta, 16.05.2023, § 60

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi Rantala

jussi.rantala@tuusula.fi

talous- ja asiakaspalvelupäällikkö

Liitteet

1 Tuusulan hyvinvointikertomus 2022, luonnos 3.5.2023, TL 16.5.2023

2 Tuusulan kunnan arviointi vuoden 2022 Keusoten lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta, TL 16.5.2023

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa

Kuntalain 1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävä kehitystä alueellaan. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612 /2021 6 § hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisäätteisiin tehtäviin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa. Uudenmaan maakunnan kuntien on toimitettava hyvinvointikertomuksensa ja -suunnitelmansa HUS-yhtymälle. Kunkin Uudenmaan maakunnan kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueella

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 7§ määrää, että hyvinvointialueen on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kuten kuntien, myös hyvinvointialueen on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet ja sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Hyvinvointialueen on seurattava asukkaidensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointialueella on valmistettava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus vuodelta 2022 on käsitelty kevään aikana hyvinvointialueen toimielimissä.

Kunnan, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden yhteistyö

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 säättää myös kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyöstä sen 6§ ja 7§. Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi kunnan on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Kunnan on osallistuttava vuosittaisiin neuvotteluihin hyvinvointialueen sekä muiden hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Hyvinvointialueen tulee laatia hyvinvointikertomus ja -suunnitelma yhteistyössä alueensa kuntien kanssa. Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Sen mukaan hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti, järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja, selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa, valitsemalla palvelujen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin, suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa, järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun, sekä tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä alueensa kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Sen on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden edellä mainittujen hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Hyvinvointikertomus on hyvinvointijohtamisen työkalu

Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä. Se on kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, raportoinnin ja arvioinnin työväline. Hyvinvointikertomus kokoaa yhteen eri tietolähteistä saatavaa monialaista tietoa kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä niihin yhteydessä olevista tekijöistä. Hyvinvointikertomus auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet. Lisäksi kertomus kokoaa tietoa kunnan toimenpiteistä, joilla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä on tuettu. Tärkeää on tunnistaa myös ne alueet, joihin ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota.

Hyvinvointikertomuksen pohjalta asetetaan hyvinvointisuunnitelmassa paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja niihin liittyvät toimenpiteet. Hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat tulee laatia sekä kunnittain että hyvinvointialueittain.

Valtuusto hyväksyi Tuusulan laajan hyvinvointikertomuksen valtuustokaudesta 2017-2021 syksyllä 2021. Valtuusto hyväksyi hyvinvointisuunnitelman valtuustokaudelle 2021-2025 keväällä 2022. Valtuusto hyväksyi hyvinvointikertomuksen vuodesta 2021 lokakuussa 2022.

Tuusulan hyvinvointikertomus 2022

Hyvinvointikertomus vuodesta 2022 on laadittu poikkihallinnollisena yhteistyönä kevään 2023 aikana. Kertomuksessa tarkastellaan tuusulalaisten hyvinvoinnin tilaa neljästä näkökulmasta: lasten, nuorten ja perheiden, ikäihmisten ja maahanmuuttajien hyvinvoinnin sekä ravitsemuksen ja elintapojen näkökulmasta. Hyvinvointikertomuksen laadinnan haasteena on, että vuotta 2022 koskevia tilastotietoja on alkuvuoden ja kevään aikana vielä niukasti käytettävissä. Hyvinvointikertomusta täydennetään ennen sen hyväksyntää päivittyvillä tilastotiedoilla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan hyte-ryhmä pyytää lautakunnilta lausuntoja vuoden 2022 hyvinvointikertomuksesta 31.5.2023 mennessä. Hyvinvointikertomus viimeistellään lausuntokierroksen ja saatujen kommittien perusteella. Tämän jälkeen se käsitellään hyte-lautakunnassa, kunnanhallituksessa ja hyväksytään valtuustossa.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Tekninen lautakunta päättää

- antaa lausunnon vuoden 2022 hyvinvointikertomuksen luonnoksesta.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, puheenjohtaja itse ehdotti Kirsti Ruislehdon kannattamana teknisen lautakunnan lausunnoksi vuoden 2022 hyvinvointikertomuksen luonnoksesta seuraavaa: "päätettiin todeta lausuntonaan, että se näkee hyvinvointikertomuksen tärkeänä työkaluna arvioitaessa tuusulalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Palvelujen edellyttämistä resursseista on huolehdittava myös jatkossa."

Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Puheenjohtajan jatkettua keskustelua asiasta Risto Rämö ehdotti seuraavan lauseen lisäämistä lautakunnan lausuntoon: Kuntalaisten turvallisuuden eri sektoreilla tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- todeta lausuntonaan, että se näkee hyvinvointikertomuksen tärkeänä työkaluna arvioitaessa tuusulalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Palvelujen edellyttämistä resursseista on huolehdittava myös jatkossa. Kuntalaisten turvallisuuden eri sektoreilla tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto, 08.06.2023, § 14

Liitteet

1 Hyvinvointikertomus 2022 Lape-neuvosto 8.6.2023

Tuusulan hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä näiden edistämisestä kunnassa. Hyvinvointikertomus laaditaan vuosittain ja valtuustokausittain. Hyvinvointikertomus vuodelta 2022 on laadittu poikkihallinnollisena työnä kevään 2023 aikana. Kertomuksessa tuusulalaisten

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

hyvinvoinnin tilaa tarkastellaan erityisesti lasten, nuorten ja perheiden, ikäihmisten sekä maahanmuuttajien näkökulmasta, sekä ravitsemuksen ja elintapojen näkökulmasta.

Ehdotus

Esittelijä: Annukka Luoderanta, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Lapsi- ja perheasiainneuvosto päättää

- keskustella Tuusulan hyvinvointikertomuksesta 2022
- laatia lausuntonsa hyvinvointikertomukseen käydyn keskustelun pohjalta.

Päätös

Lapsi- ja perheasiainneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi Tuusulan hyvinvointikertomuksen 2022.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 15

Muut asiat

Lapsi- ja perheasiainneuvoston jäseniä kutsutaan Lahelan uuden monitoimikampuksen käyttäjäryhmille suunnattuun yhteishaastatteluun. Haastattelun toteuttaa Ramboll Tuusulan kunnan toimeksiantona. Osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori lähettää osallistumiskutsut haastatteluun.

Ehdotus

Esittelijä: Annukka Luoderanta, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§11, §12, §13, §14, §15

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.